

گاستروانتریت در کودکان چیست؟

گاستروانتریت در کودکان التهاب در معده و روده ها است که موجب اسهال، استفراغ، تهوع و سایر علائم ناراحتی گوارشی می شود.

در کشورهای صنعتی، شایع ترین علل گاستروانتریت در کودکان ویروس ها، باکتری ها (مسمومیت غذایی) و انگل های روده ای هستند.

انواع گاستروانتریت:

❖ گاستروانتریت در کودکان- ویروسی

در همه کودکان سالم، عفونت های ویروسی سیستم گوارش اغلب عامل گاستروانتریت خفیف در آن ها هستند. رایج ترین عوامل گاستروانتریت در کودکان از نوع ویروسی شامل روتاویروس ها، آدنوویروس ها، انتروویروس ها، آستروویروس ها و نورو ویروس هستند. روتاویروس ها بیشتر موجب اسهال عفونی در کودکان زیر 5 سال می شوند. تمام ویروس های عامل گاستروانتریت در کودکان از طریق دست هایی که مدفوع فرد آلوده یا سطوح آلوده به مدفوع را لمس کرده اند انتشار می یابند. به همین دلیل، کودکان با سن کم که به تازگی در حال یادگیری رعایت بهداشت هستند، بیشتر در معرض ابتلا به نوعی از گاستروانتریت در کودکان قرار دارند. آن ها ممکن است پوشک کثیف را لمس کنند، بعد از رفتن به دستشویی شستن دست های خود را فراموش کنند، انگشتان آلوده خود را در دهان شان قرار دهند، ناخن های خود را بجوند و یا اسباب بازی هایی که کودکان دیگر با دست های آلوده آن ها را لمس کرده اند را در دهان خود قرار دهند. والدین و پرستاران کودک نیز عامل انتقال بیماری گاستروانتریت در کودکان هستند خصوصا اگر آن ها بعد از تعویض پوشک کودک دست های خود را به خوبی با آب و صابون نشویند علاوه بر این، بزرگسالانی که به بیماری گاستروانتریت دچار هستند خود می توانند عفونت های ویروسی را به کودکان منتقل کنند خصوصا اگر آن ها غذای کودک را بدون شستن دست ها با آب و صابون آماده نمایند.

گاهها برخی ویروس ها که موجب گاستروانتریت در کودکان می شوند ممکن است در آب یا غذا در نواحی با سطح بهداشت پایین یافت شوند.

❖ گاستروانتریت در کودکان- باکتریایی.

غذایی که به درستی آماده یا نگه داری نشده می تواند محلی برای رشد باکتری ها باشد و این باکتری ها تولید کننده مواد شیمیایی محرک به نام توکسین ها هستند. اگر کودک غذای دارای میکروب را مصرف کند،

علامت گاستروانتریت در کودکان در اثر خود باکتری ها یا توکسین های تولید شده توسط آن ها بروز می کنند. علاوه بر این، نوع خاصی از باکتری های مهاجم مانند کامپیلوباکتر، سالمونلا یا ای کلای می توانند موجب اشکال شدید تری از مسمومیت غذایی شوند که علائمی چون تب بالا، علائم گوارشی شدید و کم آبی بدن را حتی در کودکان سالم و قوی ظاهر می کنند.

❖ گاستروانتریت در کودکان- انگل های روده ای

انگل های روده ای می توانند از طریق دست های آلوده، سطوح آلوده به مدفوع مانند اسباب بازی ها و آب و غذای آلوده به کودکان منتقل شوند و عاملی برای بیماری گاستروانتریت در کودکان باشند. ژiardia لامبلیا انگلی است که موجب ژiardiazis می شود، شایع ترین علت انگلی گاستروانتریت در کودکان خصوصا آن هایی که در مهد کودک ها نگه داری می شوند، است.

در سراسر جهان خصوصا در کشورهای در حال توسعه و نواحی که سطح بهداشت پایین است، گاستروانتریت در کودکان هر سال موجب مرگ میلیون ها کودک می شود.

در بیشتر موارد بیماری گاستروانتریت در کودکان در اثر کم آبی بدن که در نتیجه اسهال شدید، استفراغ و عدم مصرف مایعات کافی ایجاد شده است، موجب مرگ آن ها می گردد. حتی در کشورهای توسعه یافته، گاستروانتریت در کودکان شیوع زیادی خصوصا در خردسالان دارد. عفونت های روتاویروسی سالانه عامل بیش از 3 میلیون گاستروانتریت در کودکان هستند. خوشبختانه دریافت واکسن روتاویروس در نوزادان تا حد زیادی میزان ابتلا به بیماری روتاویروس متوسط تا شدید را کاهش داده است.

در مجموع، گاستروانتریت در کودکان در بیشتر موارد موجب علائم خفیفی می شود که نیازی به درمان ندارد. با این حال، بیماری گاستروانتریت در کودکان می تواند موجب کم آبی شدید بدن و سایر عواقب خطرناک شود. این حالت اغلب در نوزادان، کودکان مبتلا به بیماری های مزمن و کودکانی که داروهای مهار کننده سیستم ایمنی مصرف می کنند ایجاد می شود.

علائم گاستروانتریت در کودکان:

- اسهال خفیف
- درد شکمی
- کرامپ شکمی
- استفراغ
- بی قراری
- بی اشتهاپی

گاستروانتریت در کودکان ممکن است با تب پایین یا سردرد نیز همراه باشد.

دانشگاه علوم پزشکی خدمات بهداشتی درمانی خراسان شمالی

مرکز آموزشی، پژوهشی و درمانی امام علی (ع) شهرستان بجنورد

گاستروانتریت در کودکان

فاطمه گلستانی

سوپروایزر آموزش سلامت

خرداد 1400

➤ در گاستروانتریت کودکان، بدون مشورت با پزشک داروهای ضد اسهال به آن ها ندهید. این داروها با توانایی روده در دفع ویروس ها، باکتری ها، انگل ها و توکسین ها به خارج بدن از طریق مدفوع مقابله می کنند. این تشخیص زمانی که بیماری در کودک شما تشدید شده و نیاز به مراقبت بیشتر دارد را دشوارتر می سازد.

➤ در گاستروانتریت کودکان، آن ها باید تا زمانی که علائم برطرف شوند استراحت کنند. تا زمانی که اسهال ناشی از گاستروانتریت در کودکان برطرف نشده است، نباید به مدرسه بازگردند

بیمارستان امام علی (ع)

بجنورد، خیابان شهریار، مقابل دانشگاه آزاد

در صورت هر گونه سوال می توانید در ساعات اداری با شماره تلفنهای

زیر تماس بگیرید:

تلفن: 12-05832297010

09154415446

گاستروانتریت در کودکان: درمان

در بیشتر موارد گاستروانتریت در کودکان سالم خفیف بوده و به تدریج ظرف چند روز برطرف می شود. در این میان، شما می توانید اقدامات زیر را برای کمک به درمان گاستروانتریت در کودکان انجام دهید

➤ برای پیشگیری از کم آبی بدن ناشی از گاستروانتریت در کودکان، مقدار زیادی مایعات به کودک بدهید. پزشک مصرف محلول های آبرسان خوراکی را علاوه شیر مادر یا شیر خشک توصیه می کند. به طور کلی، این محلول ها در رفع کم آبی ناشی از گاستروانتریت در کودکان بهتر از آبمیوه ها یا سایر نوشیدنی های شیرین شده که مقدار زیادی کربوهیدرات و مقدار کمی سدیم برای برقراری تعادل مایعات در گاستروانتریت در کودکان دارند، عمل می کنند.

➤ اگر مصرف به یک باره مایعات برای کودک شما تهوع آور است، او را در مصرف جرعه جرعه آن در طول زمان یاری کنید.

➤ زمانی که استفراغ ناشی از گاستروانتریت در کودکان متوقف می شود، به تدریج یک رژیم غذایی نرمال را دنبال کنید در حالی که مصرف محلول های آبرسان خوراکی را ادامه می دهید. بعد از گاستروانتریت در کودکان، مصرف غذا را با گوشت کم چرب و کربوهیدرات های پیچیده مانند برنج، سیب زمینی و نان آغاز کنید از مصرف غذاهای چرب و نوشیدنی های شکر دار بپرهیزید.